

AFRIKKALAINEN SIKARUTTO LEVIÄÄ - VARAUDU!

Afrikkalainen sikarutto (African Swine Fever, ASF) on vakava, viruksen aiheuttama sikojen, villisikojen ja minisikojen verenvuotokuume-tauti. ASF-virukseen ei ole olemassa rokotetta eikä hoitokeinoa. Afrikkalainen sikarutto ei tartu ihmiseen mutta on sioille tappava. Vuonna 2007 tauti levisi Georgiaan, todennäköisesti Afrikasta tulleen laivan ruokajätteen mukana. Sen jälkeen ASF on levinnyt mm. Venäjälle, Ukrainaan, Valko-Venäjälle, Serbiaan, Moldovaan, Pohjois-Makedoniaan, Kosovoon, Montenegroon, Bosnia-Hertsegovinaan ja Albaniaan sekä EU-maihin Viroon, Latviaan, Liettuaan, Puolaan, Slovakiaan, Unkariin, Romaniaan, Bulgariaan, Italiaan, Saksaan, Tšekkiin, Kroatiaan, Kreikkaan ja Ruotsiin. Afrikkalaista sikaruttoa esiintyy laajasti Itä- ja Kaakkois-Aasiassa sekä Afrikassa. Tautitilanne on hyvin uhkaava Kiinassa. Afrikkalaista sikaruttoa ei ole koskaan todettu Suomessa.

Leviäminen

Suoraan:

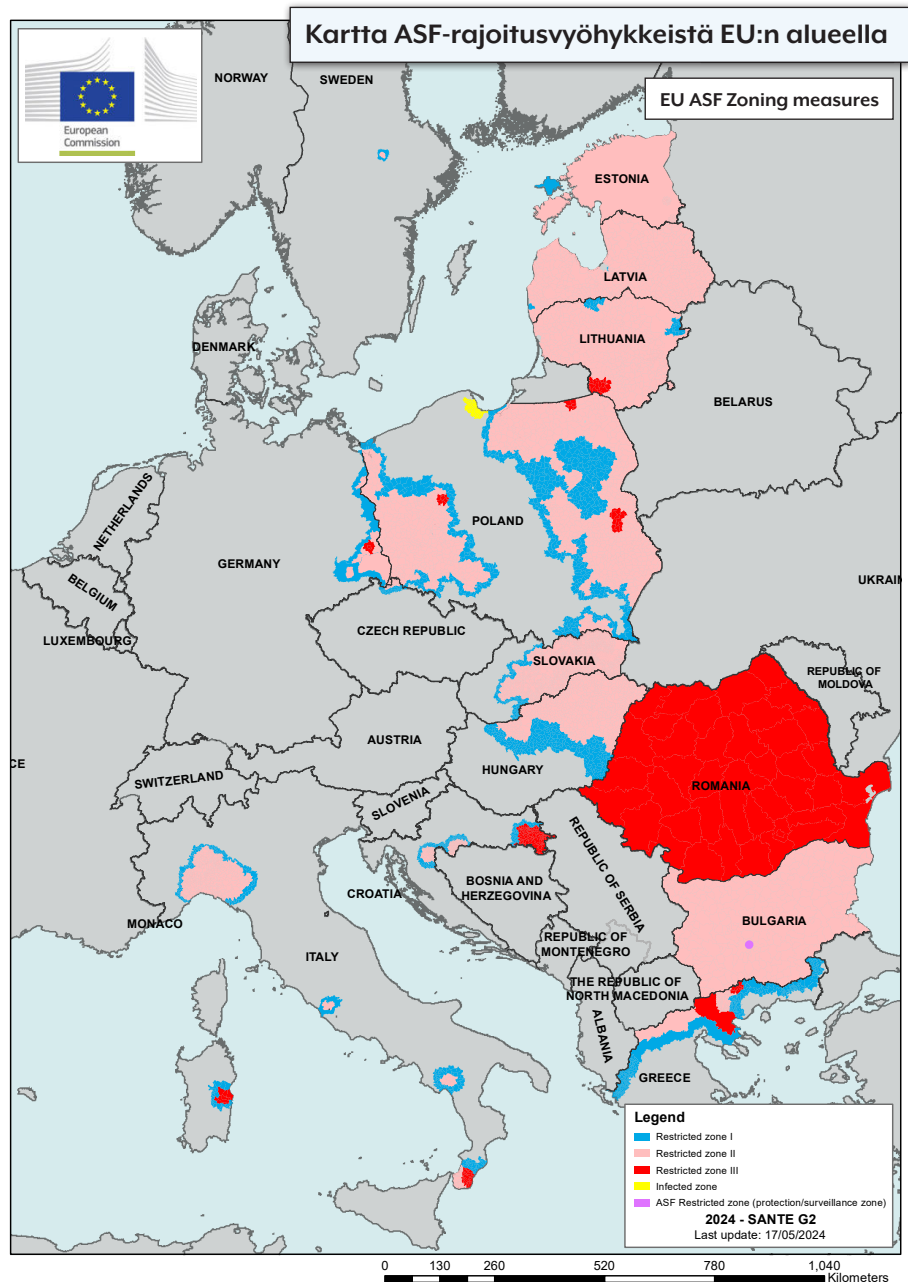
- Tartunnan saaneista ja tautiin kuolleista sioista ja villisioista terveisiin sikoihin ja villisikoihin

Epäsuorasti:

- Tartunnan saaneen sian tai villisian lihan, lihatuotteiden, sivutuotteiden ja käsittelemättömien metsästysmuistojen välityksellä. **Afrikkalaisen sikaruton takia määrätty tuontirajoitukset tulee huomioida matkustettaessa Suomeen maista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa.**
- Rehusta tai ruokajätteestä, jossa on tartunnan saaneen sian- tai villisian lihaa.
- **EU-maissa on kiellettyä syöttää ruokajätteitä tuotantoeläimille**
- Tartunnan saaneen eläimen verellä tai eritteillä saastuneiden välineiden, vaatteiden, rehun, kuivikkeiden, kuljetusvälineiden ja elintarvikkeiden välityksellä.

ASF-virusta erittyä kaikkiin sairastuneen sian tai villisian eritteisiin

Viruksen säilymiseen tartuntavaarallisena vaikuttavat mm. lämpötila, pH, kosteus ja UV-säteily.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Virus säilyy:

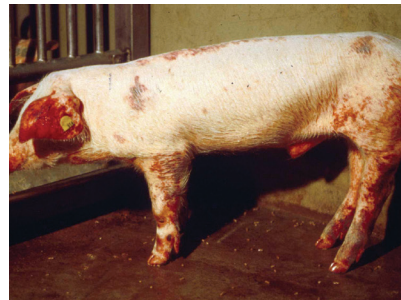
- Veressä ja elimissä (+4 °C) 18 kk
- Ulosteeissa ja virtsassa (+20 °C) n. 2 vkoa, +4 °C useita kuukausia
- Kuolleen sian tai villisian ruhossa ja sivutuotteissa useita kuukausia
- Lämpökäsittämättömissä sianliha- tai villisianlihatuotteissa useita kuukausia, jopa vuoden
- Pakastetussa sian- tai villisianlihassa useita vuosia

Milloin on syytä epäillä:

- Sioilla on afrikkalaisen sikaruton oireita
- Sikoja kuolee äkillisesti tai sairastuu lyhyen ajan sisällä
- Sioilla on kuumeinen suolisto- tai hengitystiesairaus, johon antibioottihoito ei tehoa
- Luonnosta löytyy kuollut villisika
- Villisialla on ollut sairauden oireita ennen kaatoa
- Villisiassa havaitaan suolistamisen yhteydessä normaalista poikkeavaa verekkyyttä

Oireet:

- Äkillinen kuolema ilman edeltäviä oireita
- **Korkea kuume (40.5–42 °C)**, apaattisuus
- Ihon punoitus, verenpurkaumat iholla
- Ruokahaluttomuus, oksentelu, (verinen) ripuli, ummetus
- Ontuminen, takajalkojen jäykkyys, horjuminen, vapina tai kouristukset
- Silmä- ja sierainvuoto
- Luomiset
- Kuolleisuus jopa 100 %, kooma, kuolema 1–7 vrk:ssa
- **Sairastuneiden määrä voi vaihdella ja oireet voivat olla myös lievempiä**
Tavallisin aika tartunnasta oireiden ilmaantumiseen on 3-15 vuorokautta.

Avauslöydökset

- Yleistynyt verekkyyks elimissä ja koko ruhossa
- Verensekaista nestettä rinta- ja vatsaontelossa
- Perna ja imusolmukkeet ovat tummia, suurentuneita ja hauraita
- Verenpurkauksia elimissä ja ruoansulatuskanavan limakalvoilla

Toimenpiteet epäiltäessä

- **Ota viipymättä yhteyttä alueen kunnaneläinlääkäriin**
- Noudata kunnaneläinlääkäriin antamia ohjeita puhdistuksesta ja desinfiutiosta, joita voivat olla mm.:
 - Puhdista ja pese käyttämäsi varusteet ja tarvikkeet näkyvästä liasta
 - Pese käyttämäsi vaatteet pesuohjeen mukaisessa korkeimmassa lämpötilassa.
 - Desinfioi pitämällä kuumassa saunassa (huomioi paloturvallisuus!) tai kuivauskaapissa (vähintään 60 min +60 °C) tai desinfiointiaineliuoksella (esim. Virkon S 1 % liuoksena tai 0,5 % hypokloriittiliuos vähintään 30 min). Noudata valmistajan antamia ohjeita. Desinfiointiaineita saa mm. apteekista tai maatalouskaupoista
 - Peseydy ja käy saunassa
 - Pese ja puhdista autosi, myös auton alusta
 - Älä vieraille sikatiloilla tai osallistu villisikojen ruokintaan tai metsästyksen 48 tuntiin

Lisätietoja afrikkalaisesta sikarutosta:
www.ruokavirasto.fi/asf

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority